

На основу чл. 119. ст. 1. тач. 1), а у вези чл. 83. и чл. 85-86. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/17 и 27/18 – др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 10/24), Правилника о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 10/24) и чл. 61. ст. 1. тач. 1) Статута ОШ „Иван Горан Ковачић“, Школски одбор ОШ "Иван Горан Ковачић" у Београду, на седници одржаној дана 07 .05. 2024. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО -ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују обавезе ученика, дисциплинска одговорност ученика, врсте повреда обавеза ученика и повреда забрана, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, васпитни и васпитно-дисциплински поступак, органи надлежни за изрицање васпитних и васпитно-дисциплинских мера, правна заштита и материјална одговорност ученика ОШ "Иван Горан Ковачић" у Београду (у даљем тексту: школа).

Сви појмови који се користе у овом Правилнику у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

II ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 3.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да извршава своје школске обавезе,
- 2) поштује Правила понашања и друге опште акте школе, одлуке директора и органа школе у просторијама школе, школском дворишту и на другим местима на којима се изводи образовно-васпитни рад;
- 3) не закашњава на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 4) пристојно се понаша према другим ученицима, запосленима у школи, родитељима ученика и трећим лицима и да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, наставницима, родитељима ученика или трећим лицима обрати дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у школи;

- 5) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних Школским програмом, да прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 6) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 7) не омета извођење наставе и не напушта час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
- 8) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 9) у школу долази прикладно одевен за радне активности у школи, брине се о личној уредности и хигијени, хигијени радних просторија и школске средине;
- 10) води рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми, односно личним стварима, а посебно за време трајања школских одмора.
- 11) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија, као и имовину других организација за време посета или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван школе;
- 12) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Родитељ, односно други законски заступник ученика дужан је да **у року од осам дана, од дана престанка спречености ученика да присуствује настави**, правда изостанак ученика одговарајућем лекарском или другом релевантном документацијом.

Члан 4.

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила школе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

III ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 5.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим Правилником, као и за тежу повреду обавезе и повреду забране које су у време извршења биле прописане Законом о основама система образовања и васпитања.

За учињену повреду обавезе или повреду забране ученику се може изрећи само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере примењују се само према ученику појединцу.

Члан 6.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 7.

Са учеником који врши повреду правила понашања или не поштује одлуке директора и органа школе, **неоправдано изостане са наставе пет часова**, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавеза ученика и повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварују се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељењског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Члан 8.

Школа у оквиру појачаног васпитног рада одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе под надзором наставника или ван просторија школе. Приликом планирања активности друштвено-корисног рада потребно је да се узму у обзир особености ученика и врста повреде која је извршена.

Планиране активности не смеју угрожавати достојанство, психички и физички интегритет ученика, безбедност и здравље.

Лакше повреде обавеза ученика

Члан 9.

Лакшу повреду обавеза ученик чини ако:

- 1) нередовно похађа наставу, тако да у школској години начини до 25 неоправданих изостанака;
- 2) долази у школу и друга места у којима школа организује и спроводи образовно-васпитни рад неприкладно одевен за наменске активности;
- 3) не брине о хигијени школских просторија и естетском изгледу школе (бацање отпадака, уништавања садница и зелених површина, писање по зидовима);
- 4) неоправдано касни на час или раније напусти час и друге активности у школи без претходног одобрења;
- 5) недисциплиновано се понаша у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита и других облика образовно-васпитног рада;
- 6) не чува од оштећења школску имовину, односно имовину других организација за време посете или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван школе;
- 7) не чува од оштећења и унуштења ђачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које школа издаје;
- 8) злоупотреби лекарско уверење тј. оправдање;
- 9) не обавештава родитеље о резултатима свог учења и владања и не преноси поруке одељењског старешине, стручних сарадника и других наставника;
- 10) користи мобилни телефон, електронске уређаје и друга средства комуникације и ласерску технику, којом се ремети рад на часу;
- 11) улази у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 12) задржава се у ходницима школе за време часа;
- 13) недолично, непримерено грубо, агресивно и слично се понаша према ученицима, наставницима и другим запосленима у школи;
- 14) одбије да примени мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, организованој настави или ваннаставним активностима ван школе;

Теже повреде обавеза ученика

Члан 10.

Теже повреде обавеза ученика прописане Законом о основама система образовања и васпитања су:

- 1) уништење, оштећење, скривања, изношење, преправка или дописивања података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју издаје друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекивање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања (члан 7 . став 1. овог Правилника).

За повреде из става 1. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Учестало чињење лакших повреда обавеза које се сматра тежом повредом обавеза ученика из става 1. тачка 9) овог члана је када ученик у току школске године после изречене дисциплинске мере укор одељењског већа и даље чини лакше повреде обавеза ученика.

Повреда забране

Члан 11.

Забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања за чију повреду одговара ученик су:

1. **Забрана дискриминације**
2. **Забрана насиља и злостављања**
3. **Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство**

Повреду забране од стране ученика из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања представља сваки облик дискриминације, насиља, злостављања, вређање угледа, части или достојанства према другом ученику, наставнику, стручном сараднику или запосленом у школи.

Забрана дискриминације

Члан 12.

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Забрана насиља и злостављања

Члан 13.

У школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Под физичким насиљем, сматра се физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 14.

У школи је забрањено свако понашање запосленог према ученику; ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство.

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања по нивоима

Члан 15.

Процењивање нивоа насиља, злостављања и занемаривања по нивоима односи се само на вршњачко насиље.

Процењивање нивоа насиља, злостављања и занемаривања по нивоима има за циљ обезбеђивање уједначеног поступања (интервенисања) у ситуацијама насиља и злостављања искључиво када су актери ученици (ученик-ученик). Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима, односно критеријумима за процену нивоа.

Члан 16.

У **први ниво** вршњачког насиља сврставају се следећи облици насиља:

Облици физичког насиља су: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари и сл.

Облици психичког насиља су: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање" и сл.

Облици социјалног насиља су: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина и сл.

Облици сексуалног насиља са сексуалном поруком су: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација и сл.

Облици насиља злоупотребом информационих технологија, друштвених мрежа и других дигиталних канала комуникације су: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука смс-ом, ммс-ом или путем аудиовизуелних снимака и сл.

Понављање поступака класификованих као први ниво насиља, сматрају се другим нивоом.

Члан 17.

У **други ниво** вршњачког насиља сврставају се следећи облици насиља:

Облици физичког насиља су: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу и сл.

Облици психичког насиља су: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање и сл.

Облици социјалног насиља су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање и сл.

Облици сексуалног насиља су: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење и сл.

Облици насиља злоупотребом информационих технологија, друштвених мрежа и других дигиталних канала комуникације су: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба

друштвених мрежа, блогова, форума и четовања у циљу вређања, исмевања и подстицање угрожавања достојанства личности, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и сл.

Члан 18.

У **трећи ниво** насиља сврставају се следећи облици насиља:

Облици физичког насиља су: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем и сл.

Облици психичког насиља су: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације и сл.

Облици социјалног насиља су: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других и сл.

Облици сексуалног насиља су: завођење ученика од стране запослених, злоупотреба ауторитета, поверења, или утицаја над учеником, подвођење, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест и сл.

Облици насиља злоупотребом информационих технологија, друштвених мрежа и других дигиталних канала комуникације су: злоупотреба друштвених мрежа, блогова, форума и четовања у циљу слања претњи и угрожавања сигурности, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија и сл.

Члан 19.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене законом, у зависности од околности (последице, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењује тим за заштиту и директор школе.

У случају повреде части, угледа и достојанства запосленог од стране ученика примењују се мере и активности прописане за трећи ниво вршњачког насиља.

IV ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 20.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 7. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 7. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 21.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Васпитне мере

Члан 22.

За **лакшу повреду** обавеза ученика, могу да се изрекну васпитне мере:

- опомена
- укор одељењског старешине
- укор одељењског већа

Члан 23.

За лакшу повреду обавеза ученика, изриче се васпитна мера - опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика.

Члан 24.

Опомена се изриче ученику за учињену лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе **од 5 до 7 часова**.

Васпитна мера опомена одељењског старешине извршава се тако што се о изреченој мери обавештава одељењска заједница, а мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Члан 25.

Укор одељењског старешине изриче се за лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе **од 8 часова**.

Васпитна мера укор одељењског старешине извршава се тако што се о изреченој мери обавештавају одељењска заједница и Одељењско веће, а мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Након изрицања воспитне мере укор одељењског старешине добија се **оцена из владања врло добар (4)**

Члан 26.

Укор одељењског већа изриче се ученику за поновљену лакшу повреду обавеза ученика, а претходно му је изречена воспитна мера укор одељењског старешине.

Укор одељењског већа изриче се ученику за лакшу повреду обавеза ученика која је учињена са отежавајућим околностима.

Укор одељењског већа изриче се ученику и за лакшу повреду због неоправданог изостајања са наставе највише од **9 до 15 часова**.

Одлуку о изрицању воспитне мере укор одељењског већа доноси одељењско веће, на предлог одељењског старешине, већином гласова присутних чланова већа.

Воспитна мера укор Одељењског већа извршава се тако што се о изреченој мери обавештавају одељењска заједница и Наставничко веће, а мера се уписује у дневник образовно-воспитног рада и у ђачку књижицу.

Након изрицања мере укор одељењског већа добија се **оцена из владања добро (3)**

Воспитно-дисциплинске мере

Члан 27.

За **тежу повреду** обавеза ученика, могу да се изрекну воспитно-дисциплинске мере:

- укор директора
- укор Наставничког већа

Изузетно од става 1. овог члана, за теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања, односно из члана 10. став 1. тач. 4) и 5) овог Правилника, ученику се може изрећи воспитно-дисциплинска мера – премештај у другу основну школу.

Члан 28.

За учињену **повреду забране** из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, могу да се изрекну воспитно-дисциплинске мере:

- укор директора или укор Наставничког већа;
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Члан 29.

Укор директора изриче се ученику за учињену тежу повреду обавеза ученика утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и овим Правилником.

Укор директора изриче се и за неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно –васпитног рада са **највише 25 часова** , у току школске године, од чега 15 часова након писменог обавештавања родитеља , односно другог законског заступника од стране школе.

Укор директора изриче се ученику за учињену повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Укор директора изриче се ученику за поновљену лакшу повреду обавеза ученика, а претходно му је изречена васпитна мера укор одељењског већа.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора извршава се тако што се о изреченој мери обавештавају одељењска заједница, Одељењско веће и Наставничко веће, а решење о изрицању мере се истиче на огласној табли Школе и мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Након изрицања васпитне мере укор директора добија се **оцена из владања задовољавајуће (2)**

Члан 30.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за поновљену тежу повреду обавеза ученика, а претходно му је изречена васпитно-дисциплинска мера укор директора, као и за тежу повреду обавеза ученика - неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно- васпитног рада **више од 25 часова** у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за тежу повреду обавеза ученика која је учињена са отежавајућим околностима.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за учињену повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Записник о усменој расправи и пратећа документација, доставља се Наставничком већу на одлучивање.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере укор Наставничког већа доноси Наставничко веће, већином гласова присутног броја чланова.

На основу одлуке Наставничког већа, директор доноси решење о васпитно-дисциплинској мери и оно мора да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку.

Васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа извршава се тако што се мера саопштава на састанку одељењске заједнице, решење о изрицању мере се истиче на огласну таблу Школе и мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Након изрицања васпитне мере укор Наставничког већа добија се **оцена из владања незадовољавајуће (1)**

Члан 31.

Премештај у другу школу

Ученик од V до VIII разреда може бити, на основу одлуке Наставничког већа, премештен у другу основну школу, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, ако учини повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог члана доноси Наставничко веће, већином гласова присутног броја чланова.

На основу одлуке Наставничког већа из става 2. овог члана директор доноси решење о изреченој васпитно-дисциплинској мери.

Поступак утврђивања одговорности ученика

Члан 32.

Приликом утврђивања одговорности ученика треба имати у виду да васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера није сама себи циљ, већ да има васпитни и превентивни карактер.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере се изричу поступно.

Одељењски старешина је дужан да води рачуна о поступности у изрицању васпитних и васпитно-дисциплинских мера.

За једну повреду обавеза ученик не може бити два пута (дисциплински) кажњен, нити му се за исту повреду могу изрећи две васпитне или васпитно-дисциплинске мере.

Ако је ученик извршио више повреда обавеза, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

Васпитно-дисциплинске мере, извршавају се по коначности решења о изрицању мере.

Члан 33.

Обавезе одељењског старешине:

- да евидентира понашање и опише учињену повреду обавезе или повреду забране ученика, попуњавањем Евиденционог листа о постојању сумње о извршеној лакшој или тежој повреди обавеза (Образац бр. 1), односно попуњавањем Евиденционог листа за решавање проблема у случају да постоји основана сумња да је ученик извршио повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11-13. овог Правилника (Образац бр. 2), који се налазе у прилогу овог Правилника и чине његов саставни део;

- да заједно са стручним сарадницима, односно тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачини план појачаног васпитног рада, и о томе обавести родитеља односно другог законског заступника,

- да води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду,

- да изриче васпитне мере опомена и укор одељењског старешине, односно да предложи одељењском већу изрицање укора одељењског већа,

- прати евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама у свом одељењу,

- да обавести родитеља односно другог законског заступника ученика о учињеној повреди обавеза или повреди забране.

Члан 34.

Обавезе предметног/дежурног наставника:

- да уписује у дневник образовно-васпитног рада догађаје који упућују на сумњу о постојању лакше или теже повреде обавеза ученика или повреде забране, на часу и другим облицима образовно-васпитног рада;

- попуњава Евиденциони лист о постојању сумње о извршеној лакшој или тежој повреди обавеза (Образац бр. 1), односно попуњава Евиденциони лист за решавање проблема у случају да постоји основана сумња да је ученик извршио повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11-13. овог Правилника (Образац бр. 2), учињене на часу и другим облицима образовно-васпитног рада,

- да обавести одељењског старешину о учињеној повреди обавезе ученика или повреди забране.

Поступак за лакше повреде обавеза

Члан 35.

Васпитна мера за лакшу повреду обавеза из члана 8. овог Правилника изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 36.

Утврђивање чињеничног стања поводом лакше повреде обавеза ученика спроводи одељењски старешина. Пре изрицања васпитне мере одељењски старешина је дужан да ученика усмено саслуша, а по потреби да прикупи и друге доказе ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена, као и утврђивања одговорности ученика.

Члан 37.

Пре изрицања васпитне мере школа мора предузети неопходне активности појачаног васпитног рада из члана 7. овог Правилника.

О спровођењу активности из става 1. овог члана стара се одељењски старешина.

Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене у понашању ученика, које утврђује одељењски старешина, а васпитна мера још није изречена, радње за утврђивање одговорности ученика ће се обуставити.

Члан 38.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитне мере одељењски старешина, као надлежни орган, ће имати у виду тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 39.

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери, писаним путем обавести родитеља, односно другог законског заступника ученика, лично или препорученом поштом са повратницом и да уредно води документацију о изреченим мерама.

Поступак за теже повреде обавеза и повреде забране

Члан 40.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања школа мора водити васпитно-дисциплински поступак о ком мора бити обавештен родитељ, односно други законски заступник ученика.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Члан 41.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 2. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика.

Током удаљења ученика, ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

На решење о удаљењу ученик односно његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Члан 42.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања и чл. 12-14. овог Правилника, Школа одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Одељенски старешина или друго лице које има сазнања о извршеној повреди обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања и чл. 11-13. овог Правилника.

Лице из става 2. овог члана доставља директору податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Подаци из става 3. овог члана достављају се попуњавањем Евиденционог листа о постојању сумње о извршеној лакшој или тежој повреди обавеза (Образац бр. 1), односно попуњавањем Евиденционог листа за решавање проблема у случају да постоји основана сумња да је ученик извршио повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања и чл. 11-13. овог Правилника (Образац бр. 2).

Одељењски старешина прикупља доказна средства (изјаве ученика и запослених и по потреби друге доказе уколико исти доприносе потпунијем утврђивању чињеница, односно околности под којима је повреда обавезе или забране учињена, припрема евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Члан 43.

По добијању обавештења, директор закључком покреће васпитно- дисциплински поступак који садржи податке о ученику (презиме и име, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно забране из чл. 110-112. Закона, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка са позивом за саслушање ученика доставља се родитељу, односно другом законском заступнику ученика по правилу најкасније осам дана пре дана одређеног за саслушање ученика. Позив се доставља препорученом поштом са повратницом, а може и лично да се уручи родитељу (лично достављање врши одељењски старешина уз потпис родитеља).

Члан 44.

Закључак се доставља и одељењском старешини ученика, стручним сарадницима (педагогу/психологу) и одговарајућем стручном тиму.

Члан 45.

Васпитно - дисциплински поступак је хитан.

Члан 46.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писмену изјаву, а по потреби изводе се и други докази ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена, као и утврђивања одговорности ученика.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана педагога односно психолога школе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Члан 47.

Васпитно-дисциплински поступак води директор.

Васпитно-дисциплински поступак води се применом правила општег управног поступка и овог Правилника, а окончава се, након вођења појачаног васпитног рада, доношењем решења.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Члан 48.

Директор обавештава ученика односно родитеља, односно другог законског заступника, сведоке и друга лица чија изјава може помоћи о дану саслушања ученика.

Директор прикупља доказна средства (прикупља изјаве ученика и запослених, тачну евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Директор је дужан да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља односно другог законског заступника, да му прочита изјаве сведока, да му омогући да се о тим изјавама изјасни, а ако је то неопходно и да сучи сведоке са учеником.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записник садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђену одговорност за извршену тежу повреду обавезе, односно забране, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

Записник потписују директор, родитељ ученика и записничар.

Члан 49.

По спроведеном васпитно-дисциплинском поступку за утврђивање дисциплинске одговорности ученика за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране, може да се:

- донесе одлука којом се ученик оглашава одговорним и изриче васпитно-дисциплинска мера,
- донесе одлука којом се ученик ослобађа од одговорности.

Члан 50.

Васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада из члана 7. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела активности појачаног васпитног рада, предузеће их пре изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене у понашању ученика, а васпитно-дисциплинска мера још није изречена, дисциплински поступак ће се обуставити закључком директора, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Када предузете активности појачаног васпитног рада не доведу до позитивне промене у понашању ученика, дисциплински поступак ће се окончати изрицањем васпитно дисциплинске мере.

Члан 51.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, приликом превођења ученика у другу основну школу, у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Члан 52.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, надлежни орган, ће имати у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде обавезе, односно забране, узраст ученика, да ли је раније био кажњаван и друге олакшавајуће и отежавајуће околности које би могле бити од утицаја на изрицање васпитно-дисциплинске мере.

Члан 53.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења директора у року од 30 дана од дана покретања.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза зченика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

Решење из става 1. овог члана садржи све саставне делове који су прописани за доношење решења у управном поступку: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа који доноси решење са бројем и датумом решења и потпис и печат.

Члан 54.

Решење директора о изрицању васпитно-дисциплинске мере доставља се родитељу односно другом законском заступнику ученика, у року од осам дана од дана доношења решења, преко одељењског старешине лично или препорученом поштом са повратницом.

Правна заштита

Члан 55.

Родитељ односно други законски заступник ученика има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавеза ученика или за повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

На изрицање васпитне мере (опомена, укор одељењског старешине и укор одељењског већа), нема места примени управног поступка, пошто она представља део образовања који се односи на васпитање ученика.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овога члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране родитеља односно другог законског заступника ученика.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 56.

Школски одбор ће закључком одбацити жалбу ако је она недопуштена, неблаговремена или изјављена од неовлашћеног лица.

Члан 57.

Школски одбор ће решењем одбити жалбу када утврди да је жалба неоснована и да је поступак доношења првостепеног решења правилно спроведен и да је решење засновано на закону.

Члан 58.

Ако Школски одбор утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, да се у поступку није водило рачуна о правилима поступка која су од утицаја на решење ствари или да је изрека побијаног решења нејасна или је у противречности са образложењем, он ће својим решењем поништити првостепено решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање.

Члан 59.

Решење, односно закључак Школског одбора по поднетој жалби доставља се родитељу, односно другом законском заступнику ученика, у писаној форми, у року од осам дана од дана доношења.

Решење Школског одбора по поднетој жалби је коначно.

Члан 60.

Против коначног решења о васпитно-дисциплинској одговорности родитељ односно други законски заступник ученика има право на судску заштиту у управном спору.

Право на судску заштиту родитељу или другом законском заступнику ученика припада и у случају да Школски одбор не донесе одлуку у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

Члан 61.

Родитељ, односно други законски заступник ученика, који сматра да су му повређена права утврђена законом, доношењем или недоношењем решења Школског одбора након подношења жалбе на изречену васпитно-дисциплинску меру, има право да поднесе пријаву министарству надлежном за послове образовања, у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

V ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА

Смањење оцена из владања у току полугодишта.

Члан 62.

На смањење оцене из владања ученика примењиваће се одредбе Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ученик је обавезан да редовно похађа наставу.

На оцену из владања у току школске године утиче редовност похађања наставе од стране ученика, као и изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Члан 63.

Ученик који неоправдано изостаје са наставе у току школске године, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања:

- 1) врло добро (4) када неоправдано изостане са 8 часова;
- 2) добро (3) када неоправдано изостане са највише 15 часова;
- 3) задовољавајуће (2) када неоправдано изостане са највише 25 часова;
- 4) незадовољавајуће (1) када неоправдано изостане са 26 и више часова.

Оцене дате на основу става 1. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Оцена из владања дата на основу нередовног похађања наставе од стране ученика повлачи изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере и то:

- укор одељенског старешине – врло добро (4);
- укор одељенског већа – добро (3);
- укор директора – задовољавајуће (2);
- укор наставничког већа – незадовољавајуће (1).

Оцене дате на основу става 4. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Ученик који је оцењен на основу става 1. овог члана, не оцењује се на основу става 4. овог члана уколико је разлог за изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере неоправдано изостајање ученика.

Школа је у обавези да евидентирани изостанке утврди као оправдане или неоправдане одмах, а најкасније у року од осам радних дана од дана повратка ученика на наставу.

Закључна оцена из владања

Члан 64.

Приликом закључивања оцене, а на основу понашања ученика у целини, има се у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским документима (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде обавеза ученика, за теже повреде обавеза ученика и повреде забране, као и уколико је основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и

остале облике образовно-васпитног рада, њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.

Закључна оцена из владања утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

VI ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 65.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама одељењски старшина води евиденцију у одговарајућој педагошкој документацији у коју уноси: име и презиме ученика, врсту изречене мере и орган који је меру изрекао, датум изрицања мере, повреду обавезе ученика, односно забране због које је васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изречена, датум улагања жалбе на изречену васпитно-дисциплинску меру и одлуку школског одбора по жалби.

Изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере уписују се у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама, одељењски старшина води за ученике свог одељења, а стручни сарадник - педагог на нивоу школе.

VII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Члан 66.

Родитељ односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом и овим Правилником.

Члан 67.

На основу поднете пријаве о проузрокованој штети или на основу личног сазнања, директор школе покреће поступак за утврђивање штете и одговорности ученика за проузроковану штету.

Члан 68.

Постојање штете, висину, околности под којима је штета настала, ко је штету проузроковао и како је надокнађује утврђује посебна комисија коју решењем образује директор школе.

Комисија има три члана, од којих је један одељењски старшина, који је уједно и председник комисије.

Комисија ради у пуном саставу.

Члан 69.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност за сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

Члан 70.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности ствари, а ако ових нема, проценом вредности оштећених ствари.

Члан 71.

Директор школе доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника да штету надокнади у одређеном року на основу предлога комисије из члана 69. овог Правилника.

Члан 72.

Уколико је проузрокована штета мањег обима (нпр. поломљен мањи прозор, столица, тастатура, квака и сл.), а материјална одговорност ученика није спорна, није неопходно формирање комисије из члана 68. овог Правилника.

Члан 73.

Ако родитељ одбије да надокнади штету, директор школе ће покренути поступак за накнаду штете пред надлежним судом.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика школе дел. бр. 351/22.

Члан 75.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Председник Школског одбора

Мирослав Марић

Правилник је заведен под дел. бр. 452 од 30.04.2024. године, објављен је на огласној табли Школе дана 07.05.2024. године, а ступа на снагу дана 15.05.2024. године.

Секретар Школе

Мирјана Настић